

Cerussita i anglesita en el *gossan* de la serra de Cartagena, Múrcia

Ginés LÓPEZ GARCÍA

Sociedad Murciana de Mineralogía (SMM)
La Unión, Múrcia, Espanya
launion76@hotmail.com

JOSÉ DE LUIS DEL CAMPO

Asociación Cultural Mineralógica de la Sierra de Cartagena-La Unión
Cabo de Palos, Múrcia, Espanya
pepeluminero@gmail.com

RESUM

En aquest article tractarem de dos minerals que tenen a la serra de Cartagena (o Sierra Minera de Cartagena-La Unión) una zona clàssica a Espanya: la cerussita i l'anglesita. Tots dos minerals s'han explotat en aquesta zona, especialment durant el segle XIX, sobretot la cerussita. Amb interès mineralògic, han aparegut formant cristalls que han aconseguit grandàries superiors a 2 cm. No és molt difícil trobar encara avui dia mostres interessants en el *gossan* de la serra de Cartagena, en exemplars que solen ser molt apreciats pels col·leccionistes, sobretot els de la corta "San Valentín", a La Unión.

PARAULES CLAU

La Unión, serra de Cartagena, *gossan*, cerussita, anglesita.

ABSTRACT

*In this article we discuss two minerals that are in Sierra de Cartagena (or Sierra Minera de Cartagena-La Unión) a classic area in Spain: anglesite and cerussite. These types of mineral have appeared forming large crystals. The cerussite was very abundant and therefore was exploited intensively in the nineteenth century, as was the anglesite. Even so, it is not very difficult to find samples in the *gossan* of the Sierra de Cartagena. The quality samples from Sierra de Cartagena mining district are very appreciated by collectors, specially the pieces from San Valentín quarry, in La Unión.*

KEYWORDS

*La Unión, Sierra de Cartagena, *gossan*, cerussite, anglesite.*

LÓPEZ GARCÍA, Ginés; DE LUIS DEL CAMPO, José (2023): «Cerussita i anglesita en el *gossan* de la serra de Cartagena, Múrcia». *Mineralogistes de Catalunya*, vol. 15, núm. 3 (2024-1), pp. 25-34.

INTRODUCCIÓ

Els minerals secundaris de plom van tenir rellevància econòmica en els inicis del *boom* miner de mitjan segle XIX, sobretot la cerussita. Posteriorment, en el segle XX, la Sociedad Minero Metalúrgica Peñarroya España (SMMPE) va intentar el seu aprofitament, però sense resultat a causa de la seva baixa concentració en el *gossan* (barret de ferro) i a la dificultat que comportava aplicar el procés de flotació a aquests minerals, que és més complex que el dels sulfurs, a causa de la seva solubilitat, requerint a més reactius específics que són costosos. La cerussita és més fàcil de concentrar pel fet que és menys soluble que l'anglesita. A major solubilitat del mineral, més difícil és la seva separació. La primitiva tecnologia per a separar per flotació els minerals metàl·lics secundaris es va desenvolupar als Estats Units l'any 1924 i actualment s'aplica per a separar aquests minerals en

diversos jaciments (Azañero Ortiz et al., 2002).

No obstant això, en l'àmbit mineralògic, la serra de Cartagena (o Sierra Minera de Cartagena-La Unión) és una zona clàssica espanyola i internacional per a aquestes dues espècies, de les quals encara en l'actualitat es poden trobar exemplars notables.

Una mica d'història

L'existència de cerussita i anglesita com a minerals d'interès econòmic a la serra de Cartagena ve d'antic, sobretot la cerussita.

La premsa de mitjan segle XIX ja destacava la importància dels minerals secundaris de plom com a menes d'aquest metall, sobretot la cerussita. Es pot llegir en el *Semanario Pintoresco Español* del 31 de desembre de 1843: «Porman [*sic*] sino es rico en abundancia y buena calidad de minerales, lo es en especies mineralógicas. El plomo se presenta en aquellos montes